

Geduceerde staten Provincie Fryslân
T.a.v. College van Geduceerde Statē.

Datum Leusden, 6 december 2024
Kenmerk B20240612001/JY/fd
Betreft **Bezwaar besluit wijziging vaarsnelheden provinciale CEMT vaarwegen¹**

Geacht college van Gedeputeerde Statē,

Met grote zorgen hebben wij kennis genomen van de recente wijziging van de vaarsnelheden op de provinciale CEMT vaarwegen en dan meer specifiek die voor de route tussen Terherne en Heerenveen. Juist een *verhoging van de toegestane vaarsnelheden met maar liefst 50%* voor categorie Va schepen van 110 meter lengte op deze route is voor ons onbegrijpelijk omdat de vaarweg hiervoor veel te smal is. Ook voor niet-bovenmaatse schepen is nu een aanmerkelijk hogere snelheid toegestaan dan eerder. Deze snelheidsverhogingen leidt in onze optiek tot nautisch gevaarlijke situaties door een veel te hoge golfbelasting en stroomsnelheden die een significant gevaar vormen voor kleinere pleziervaart en bovendien nog veel grotere schade berokkend aan oevers, kades en hieraan gelegen (jacht)havens. Daarnaast is er al een aantal incidenten met materiele schade tot gevolg waargenomen.

Provincie concludeert zelf dat vaarweg te smal is

In de Memo: 'Vaarweg Heerenveen' is door het toenmalige College van Gedeputeerde Statē op 7 oktober 2019 in de eerste alinea in niet mis te verstane bewoordingen opgetekend: 'Het profiel van de vaarweg is **krap** klasse IV, dat betekent dat het **geschikt is** voor schepen met een breedte van **9,50 en een lengte van 85 meter**.'' Hieraan verbonden heeft de provincie reeds sinds 2008² voor dit traject voor zowel de beroepsvaart als ook de recreatievaart de maximale vaarsnelheden naar beneden bijgesteld naar 7 km/uur voor het traject Terherne-Deelsbrug en 6 km/uur voor het resterende deel naar Heerenveen. Het argument hiervoor in uw besluit was destijds de **gevoeligheid van de oevers en de karakteristiek van de vaarweg**. Die situatie is sindsdien niet ingrijpend veranderd. Beladen bovenmaatse klasse Va beroepsschepen met het grootste tonnage (>1200) mogen hier sinds 2022 varen met 6 km/uur. Ook is de zonder ontheffing toegestane breedte van vrachtschepen verhoogd.

¹ Besluit vaarsnelheden provinciale CEMT-vaarwegen en het besluit vaarsnelheden recreatieve vaarwegen Fryslân, vermeld in de provinciale bladen van 29 oktober 2024 nr. 16488 en 14 november 2024 nr. 17458.

² Besluit vaarsnelheden provinciale CEMT-vaarwegen en het besluit vaarsnelheden recreatieve vaarwegen Fryslân, vermeld in de provinciale bladen van 29 oktober 2024 nr. 16488 en 14 november 2024 nr. 17458.

Beëindigen categorie Va schepen

Vanwege de karakteristiek van de vaarweg, de nautische gevaren en de schadelijke gevolgen voor oevers en kades heeft Provinciale Staten besloten om vanaf 2021 het varen met categorie Va schepen (110 meter) naar Heerenveen te beëindigen. Bezwaren vanuit beroepsschippers hebben er echter toe geleid dat er wel weer Va-schepen naar Heerenveen mogen varen, mede ten gevolge van omissies in uw regelingen en besluiten. Omdat het advies van de Commissie Bezwaar en Beroep om een verbod voor deze Va schepen beter te onderbouwen door u tot op heden niet is uitgewerkt zijn deze schepen hier, helaas, nog steeds toegestaan.

Bezwaar tegen nog hogere vaarsnelheden onverantwoord

Nu we thans constateren dat er nog hogere vaarsnelheden op deze krappe vaarweg worden toegestaan terwijl de vaarweg nog dezelfde smalle dimensie kent ontbreekt hier wat ons betreft elke logica. We vragen ons daarom af hoe uw nautische adviseurs dit hebben kunnen voorstellen. Immers door het toestaan van hogere snelheden verslechtert de nautische veiligheid en neemt de schade aan oevers en kades en hieraan gelegen havens nog verder toe. Daarbij komt dat er de afgelopen jaren door beroepsschepen gemiddeld veel te hard is gevaren en de schade voor de omgeving is toegenomen inclusief een verslechtering van nautische situatie. Ook hier hebben we u meerdere malen op gewezen maar ontbreekt op dit moment elke vorm van actie hierop. Tot slot zijn er reeds enkele incidenten waargenomen waarbij dodelijke ongelukken gelukkig nog niet zijn te betreuren maar door dit besluit het een kwestie van tijd is dat dit wel zal plaatshebben.

We vragen u daarom om tenminste vier maatregelen te nemen:

- Handhaaf de vorige lagere maximale vaarsnelheden op dit traject voor zowel beroeps- als pleziervaart om zodoende de nautische veiligheid niet nog verder in het geding te brengen;
- Maak werk van snelheidscontroles omdat een analyse van AIS-data over de afgelopen jaren uitwijst dat het aantal overschrijdingen van de maximaal toegestane vaarsnelheden door de beroepsvaart (bovenmaats en niet-bovenmaats) hier schrikbarend hoog is. Overigens blijkt uit deze analyse eveneens dat de AIS regelmatig uitgeschakeld wordt door schippers en dat binnen de voor bovenmaatse schepen gesloten tijdvensters in de zomerperiode toch op dit traject gevaren wordt.

³ Analyse hydraulische belasting, d.d.11 maart 2022 met kenmerk 130633/22-003.720

- Organiseer op korte termijn een onafhankelijke impactanalyse naar de effecten van de categorie Va beroepsvaart op de vaarroute naar Heerenveen voor zowel nautische veiligheid als op schade aan oevers, kades en omliggende havens zodat een duidelijk beeld ontstaat of een verbod/beleidsmaatregelen voor deze grote Va-schepen noodzakelijk zijn.
- Neem hierin ook de niet-bovenmaatse schepen mee. Uit het in het bezwaarproces uit 2022 door Van Wijnen Components B.V. ingebrachte onderzoeksrapport³ volgt, mede gebaseerd op een rekenkundige benadering, dat hogere snelheden tot aanmerkelijk hogere sedimentatie en schade leiden.

In het vertrouwen dat uw college dit bezwaar serieus op z'n merites meeweegt en in overleg treedt met onderstaande partijen zoals we hier recentelijk bij gedeputeerde De Vries om hebben verzocht.

Met vriendelijke groet,
HISWA-RECRON

Plaatselijkbelang Terherne

drs. J.R. Ybema
Storkstraat 24
3833LB Leusden

mw T. Roelevink

Mede namens:

- Waterpark Terherne
- Wetterwille yachtcharter
- Schiffart Yachtcharter
- De Drijfveer Tusken de Marren
- Sailing Point
- Watersport Centrum Mid-Friesland
- Sander Kamminga
- Terherne Haven

Cc: Overige waterportondernemers, omliggende verenigingen en inwoners
